

COVID-19

Yurt Dışı Kargo Uçuşlarında Alınması Gereken Önlemler

Güncellenme Tarihi: 30.04.2020

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

Yurt dışına kargo taşımacılığı yapan hava yolu şirketleri ve uçuş mürettebatı için oluşturulan bu doküman şu anki veriler doğrultusunda hazırlanmış olup, gelişmelere göre güncellenecektir.

A) Yurt Dışı Kargo Taşımacılığı Yapan Havayolu Şirketlerinin Alması Gereken Önlemler

Bugün için, virüsün tek kaynağının insan olduğu ve insandan insana damlacık yolu ile bulaştığı ve temas yolu ile de bulaşma riski olduğu için önlemler bu çerçevede alınmalıdır. Süreçlerin tamamında mümkün olan en az sayıda insan ile karşılaşma ortamı yaratılmalıdır.

Kargo uçuş operasyonları yapan hava yolu şirketleri ve mürettebatlar, Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü web sitesindeki güncel dokümanlar ve COVID-19 rehberi önerilerini takip etmelidirler.

Uçakta mümkün olan en az sayıda personel olması sağlanmalıdır.

Yurt dışında iken kullanma ihtiyacına istinaden uçuş mürettebatı (uçuş ekibi, kabin ekibi, teknik personel vb.) sayısının en az iki katı olacak kadar sayıda kişisel koruyucu ekipman bulundurulmalıdır.

Kişisel koruyucu ekipmanlar;

- » Tıbbi maske
- » Önlük (steril olmayan, tercihen sıvı geçirimsiz ve uzun kollu)
- » Yüz/göz koruyucu
- » Alkol bazlı el antiseptiği
- » Eldiven
- » Koruyucu tulum
- » Sıvı sabun

Uçuş mürettebatına COVID-19 hastalığı hakkında genel bilgilendirme yapılmalı ve bilgilendirme yapıldığı beyan altına alınmalıdır.

Uçuş mürettebatının listesi İl Sağlık Müdürlüğüne bildirilmelidir.

I. Konaklamasız uçuşlarda;

- a. Apron süresi kısa ise (uçuş ekibinin uçakta kalabileceği kadar kısa süreli)
  - i. Uçuş mürettebatından mümkün olan en az sayıda kişi uçak dışına çıkmalı,
  - ii. Uçak dışına çıkan personel, koruyucu tulum, maske ve yüz/göz koruyucu kullanmalı, uçağa dönüşte uçağa giriş öncesinde bir poşet içerisinde kullandığı kişisel koruyucu ekipmanları atmalıdır.
  - iii. Uygun el temizliği sağlamak için; eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı eğer mümkün değilse eller alkol bazlı antiseptik ile ovalanmalıdır.
- b. Apron süresi uzun ise (uçuş personelinin uçak dışına çıkması gerektiğinde)
  - i. Personel, uçak dışarısında bulunduğu süre boyunca maske kullanmalıdır,
  - ii. Her koşulda sosyal mesafe kurallarına dikkat edilmeli, aradaki mesafe en az 1 metre olarak korunmalıdır,
  - iii. Lokal görevlilerle temas etmesi gereken personel maske ile birlikte yüz/göz koruyucu kullanmalıdır.
  - iv. Sık olarak el hijyeni sağlanmalı, uygun el temizliği sağlamak için; eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı eğer mümkün değilse eller alkol bazlı antiseptik ile ovalanmalıdır,
  - v. Uçağa biniş öncesinde, el hijyeni tekrar sağlanmalı,
  - vi. Uçağa dönüşte, uçağa giriş öncesinde personel, bir poşet içerisinde kullandığı kişisel koruyucu ekipmanları atmalıdır.
  - vii. Uçağa biner binmez el hijyeni sağlanmalıdır,

II. Konaklamalı uçuşlarda;

- a. Uçuş mürettebatının havalimanı ile otel arasındaki transferi, önceden standart yöntemler ile temizlenmiş (su ve deterjan) ve başka bir amaç için kullanılmayan özel bir transfer aracıyla sağlanmalıdır.
- b. Uçuş mürettebatı havalimanına yakın, odaları standart yöntemler ile temizlenmiş bir otele yerleştirilmelidir. Otelde kalacağı süre boyunca yeterli olacak miktarda alkol bazlı el antiseptiği ve yeterli sayıda tıbbi maske sağlanmalıdır.
- c. Uçuş mürettebatı zorunlu olmadığı sürece otel odasından dışarı çıkmamalı, yerel ve çığ gıdalar tüketmemesi konusunda bilgilendirilmelidir.
- d. Olası bir sağlık sorunu oluşması durumunda uçuş mürettebatının nasıl hareket edeceğine dair bir yönerge oluşturulmalı ve yetkili iletişim kişisi belirlenmelidir.

B) Kargo Uçuşlarında Görev Alan Personelin Uyması Gereken Kurallar

Yurt dışında iken, kargo uçağındaki malzemelerin yüklenme ya da indirilme alanlarında uçak mürettebatından kişi/kişilerin çalışması söz konusu ise; çalışan kişi/kişilerin iş sırasında kişisel koruyucu ekipman giymesi sağlanmalıdır (tıbbi maske, eldiven, steril olmayan, tercihen sıvı geçirimsiz ve uzun kollu önlük, yüz/göz koruyucu). Kişisel koruyucu ekipman giyilmesinden önce ve çıkarılmasından sonra uygun şekilde el temizliği sağlanmalıdır.

- » Uçuş mürettebatının havalimanı ve otel arasındaki transferi, havayolu şirketinin sağladığı özel araç ile seyreltme kuralları gözetilerek yapılmalıdır.
- » Uçaktan inmeden önce uygun şekilde el temizliği sağlanmalı ve tıbbi maske takılmalıdır.
- » Uçaktan transfer aracına geçerken havalimanında diğer kişiler ile temas en aza indirilmeli ve kalabalıktan kaçınarak en kısa sürede transfer aracına ulaşılmalıdır.
- » Havalimanı ile otel arasındaki ulaşım için toplu taşıma araçları kullanılmamalıdır.
- » Uygun el temizliği sağlamak için; eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı eğer mümkün değilse eller alkol bazlı antiseptik ile ovalanmalıdır.
- » Zorunlu olmadığı sürece otel odasından dışarı çıkılmamalıdır.
- » Yerel ve çiğ gıdalar tüketilmemelidir.
- » Kirli eller ile ağız, burun, göz ve yüze dokunmaktan kaçınılmalı ve sık aralıklarla el temizliği sağlanmalıdır.
- » Uçuş mürettebatına otelde kalacağı süre boyunca kullanabileceği yeterli miktarda alkol bazlı el antiseptiği ve tıbbi maske sağlanmalıdır.
- » Uçuş mürettebatı, sağlık durumunu yakından takip etmeli ve herhangi bir hastalık belirtisi gelişmesi durumunda işverenini bilgilendirerek işverenin önceden belirlediği uygulamalar doğrultusunda sağlık kurumuna başvurmalıdır. Ayrıca devam eden yeni koronavirüs enfeksiyonu kapsamında;
  - » Ateş (günde 2 kez termometre ile), öksürük ve diğer solunum yolu enfeksiyon belirtileri açısından kendisini takip etmelidir.
  - » Ateş (38°C ve üstü), öksürük ve diğer solunum yolu enfeksiyon belirtilerinden birinin gelişmesi durumunda derhal işverenine haber vermelidir.

C) Kargo Uçuşlarında Görev Alan Personelin Yurda Döndükten Sonra Uyması Gereken Kurallar:

- » Yukarıdaki önlemlere tam olarak uyduğunu beyan eden uçuş mürettebatı, izolasyona alınmadan uçuş sonrasında evlerine gidebilir.
- » Uçuş mürettebatı, hastalık belirti ve bulguları olmadığı sürece izolasyona alınmadan daha sonraki uçuşlarına gidebilir. Bir sonraki uçuş için, uçuştan önce iş yeri hekimi tarafından semptom açısından değerlendirilerek sağlık izni almalıdır.
- » 14 gün boyunca, uçuş mürettebatı sağlık durumunu kendisi izlemelidir.
  - » Ateş (günde 2 kez termometre ile), öksürük ve diğer solunum yolu enfeksiyon belirtileri açısından kendisini takip etmelidir.
  - » Ateş (38°C ve üstü), öksürük ve diğer solunum yolu enfeksiyon belirtilerinden birinin gelişmesi durumunda derhal işverenine haber vermelidir. Sağlık otoriteleri, işveren tarafından haberdar edilmelidir.